

28.6.2024

VN/35965/2023;
VN/35965/2023-YM-16

Jakelun mukaan

Työryhmän asettaminen kiertotalouslain valmistelemiseksi

Asettaminen

Ympäristöministeriö on tänään asettanut työryhmän kiertotalouslain valmistelemiseksi.

Toimikausi

1.7.2024 - 31.12.2025

Tausta

Petteri Orpon hallituksen ohjelma sisältää useita kiertotaloutta ja kiertotalousmarkkinan kehittämistä koskevia kirjauksia. Hallitusohjelman mukaan muun ohella siirrytään elinkaariajatteluun, jossa kiertotalouden kautta on löydettävissä kilpailuetua, sekä lisätään kierrätysmateriaalien käyttöä markkinaehtoisesti jätelainsäädäntöä muuttamalla (Hallitusohjelman luku 7.6. ”Kiertotaloudella pidetään Suomen puhtaasta ympäristöstä huolta”).

Lainsäädäntö on viimeisen 15 vuoden aikana muuttunut merkittäväällä tavalla. Voimassaolevaa jätelakia (646/2011) on muutettu lukuisia kertoja, ja sen nojalla on annettu useita EU-direktiivejä täytäntöönpanevia valtioneuvoston asetuksia. Lukuisten muutosten seurauksena jätelaki on muuttunut kokonaisuutena vaikeasti hallittavaksi ja ymmärrettäväksi.

Jäte- ja kiertotalousalan sääntely on muuttunut myös sisällöllisesti. Enää ei säännellä vain jätteitä ja jätehuoltoa, vaan myös tuotteen elinkaaren alkupäätä. EU on lainsäädännössään siirtymässä tuoteryhmäkohtaisiin asetuksiin, joiden sääntely kattaa koko elinkaaren, alkaen tuotteen valmistuksesta ja päätyen käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoon. Myös jätehuoltovaiheen sääntelyssä painopiste on yhä enemmän tuotteiden palauttamisessa kiertoon uusina tuotteina, niiden osina, tai vähintäänkin raaka-aineina uusien tuotteiden valmistuksessa. Kun neitseellisiä raaka-aineita pyritään säästämään ja korvaamaan uusiomateriaaleilla, jättesääntelyn rajapintojen selkeyttämiseen ja sääntelyn sujuvoittamiseen kohdistuu yhä enemmän paineita.

Sääntelyn muutokset ja sen lisääntyminen korostavat tehokkaan laillisuusvalvonnan merkitystä jäte- ja kiertotalousalalla. Varsinkin tuottajavastuujärjestelmän soveltamisalan laajentuessa ja siihen sisältyvien velvoitteiden lisääntyessä vapaamatkustus on yhä suurempi ongelma yritysten tasapuolisen kilpailun näkökulmasta.

Tavoitteet ja tehtävät

Työryhmän tehtävänä on valmistella voimassa olevan jätelain tilalle uusi kiertotalouslaki.

Tavoitteet uutta lakia valmisteltaessa ovat:

- Selkeytetään jätealan lainsäädännön systematiikkaa ja suhdetta etenkin tuote- ja kemikaalisääntelyyn. Näin vähennetään sääntelytaakkaa ja luodaan mahdollisimman ennustettava toiminta- ja investointiympäristö kiertotalouden toimijoille.

- Vahvistetaan tuotteita ja jätteitä koskevan sääntelyn elinkaarinäkökulmaa, lisätään kiertotalousmarkkinaa edistävää ohjausta ja toimia materiaalikiertojen edistämiseksi.
- Parannetaan jätteisiin ja jätehuoltoon liittyvän tiedon julkisuutta ja saatavuutta.
- Vähennetään vapaamatkustusta tehostamalla laillisuusvalvontaa ja luodaan yrityksille mahdollisimman tasapuoliset lähtökohdat toimia ja innovoida.
- Pannaan täytäntöön valmisteltavana olevaa EU-sääntelyä, kuten jätedirektiivin muutos ja ajoneuvojen kiertotalousasetus. Pyritään samalla varmistamaan, että Suomi saavuttaa EU:n lainsäädännössä asetetut ja lähiaikoina asetettavat uudet tavoitteet, jotka koskevat mm. yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätystä, rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä materiaalina ja elintarvikejätteen vähentämistä.

Työryhmän työskentely ja organisoituminen

Työryhmä kokoontuu tarpeen mukaan, mutta vähintään kolmen kuukauden välein.

Työryhmä voi perustaa jaostoja ja kutsua asiantuntijoita valmistelemaan ja tekemään esityksiä yksittäisistä sääntelyn osa-alueista.

Työryhmän työ toteutetaan vuorovaikutuksessa jätealan ja kiertotalouden yhteistyöryhmän kanssa.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja

Anna-Maija Pajukallio, ympäristöministeriö

Varapuheenjohtaja

Jarmo Muurman, ympäristöministeriö

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

Mika Honkanen, työ- ja elinkeinoministeriö
(Sari Tasa, työ- ja elinkeinoministeriö)

Titta Berlin, maa- ja metsätalousministeriö

Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö
(Reetta Orsila, sosiaali- ja terveysministeriö)

Mika Heinonen, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
(Tiina Vermaete, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus)

Tarja Anttonen, Kierrätysteollisuus ry
(Mia Nores, Kierrätysteollisuus ry)

Matias Penttilä, Suomen Kiertovoima KIVO ry
(Jutta Laine-Ylijoki, Suomen Kiertovoima KIVO ry)

Tuulia Innala, Suomen Kuntaliitto

(Marko Nurmikolu, Suomen Kuntaliitto)

Liisa-Marie Stenbäck, Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta TYNK)
(Pekka Tommola, Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta TYNK)

Pirita Lindell, Teknologiateollisuus ry
(Saku Vuori, Teknologiateollisuus ry)

Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry
(Niko Nurmela, Suomen Yrittäjät ry)

Petrus Kautto, Suomen ympäristökeskus SYKE
(Hanna Salmenperä, Suomen ympäristökeskus SYKE)

Eero Jalava, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA
(Mariko Landström, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA)

Jussi Nikula, WWF Suomi
(Elina Erkkilä, WWF Suomi)

Pysyvät asiantuntijat

Riitta Levinen, ympäristöministeriö
Taina Nikula, ympäristöministeriö
Johanna Routio, ympäristöministeriö
Sirje Stén ympäristöministeriö

Työryhmän sihteeristö

Jussi Kauppila, ympäristöministeriö
Olli Laukkanen, ympäristöministeriö

Lisäksi työryhmään kutsutaan aihekohtaisesti kuultavaksi myös muita ympäristöministeriön asiantuntijoita.

Tasa-arvolain mukaisen kiintiövaatimuksen täytyminen

Seurantaryhmään sovelletaan tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 2 momentin säännöstä, jonka mukaan seurantaryhmässä tulee olla tasapuolisesti naisia ja miehiä. Vaatimus täyttyy, sillä työryhmässä on seitsemän naista ja kahdeksan miestä.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Työryhmä hoitaa tehtävän virkatyönä ilman erillistä korvausta. Matkakuluja ei makseta. Työryhmän tarpeelliset kustannukset maksetaan ympäristönsuojeluosaston talousarviotililtä 35010101.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Kai Mykkänen

Ylijohtaja

Veli-Matti Uski

Jakelu

Työryhmän puheenjohtajat, sihteerit, jäsenet ja varajäsenet sekä pysyvät asiantuntijat

VN/35965/2023-YM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: